

Věc C-430/21

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

14. července 2021

Předkládající soud:

Curtea de Apel Craiova (Rumunsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. července 2021

Navrhovatel:

RS

Předmět původního řízení

Stížnost týkající se délky trestního řízení podaná k Curtea de Apel Craiova (odvolací soud v Craiova), trestní kolegium pro mladistvé, senát pro práva a svobody, navrhovatelem RS ohledně délky vyřízení vyšetřovacího trestního spisu státním zastupitelstvím u Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție (Nejvyšší kasační soud - oddělení pro vyšetřování trestných činů spáchaných v rámci soudního systému; dále jen „SIJ“).

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Podle článku 267 SFEU se žádá o výklad článku 2 a čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

Předběžné otázky

1) Brání zásada nezávislosti soudnictví zakotvená v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU ve spojení s článkem 2 SEU a článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení uvedené v čl. 148 odst. 2 rumunské Ústavy, jak jej vykládá Curtea Constituțională

(Ústavní soud) ve svém rozhodnutí č. 390/2021, podle něhož vnitrostátní soudy nejsou oprávněny přezkoumat slučitelnost vnitrostátního ustanovení, prohlášeného za ústavní rozhodnutím Curtea Constituțională (Ústavní soud), s ustanoveními unijního práva?

2) Brání zásada nezávislosti soudnictví zakotvená v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU ve spojení s článkem 2 SEU a článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení uvedené v čl. 99 písm. š) rumunského zákona č. 303/2004 o postavení soudců a státních zástupců, které umožňuje zahájit kárné řízení a uložit soudci disciplinární sankce za nedodržení rozsudku Curtea Constituțională (Ústavní soud) v případě, že je vyzván uznat přednostní uplatnění unijního práva ve vztahu k odůvodnění rozhodnutí Curtea Constituțională (Ústavní soud), tedy vnitrostátní ustanovení, které soudci odnímá pravomoc použít rozsudek Soudního dvora Evropské unie, který považuje za přednostní?

3) Brání zásada nezávislosti soudnictví zakotvená v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU ve spojení s článkem 2 SEU a článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie takové vnitrostátní soudní praxi, která soudci zakazuje, pod sankcí disciplinární odpovědnosti, použít judikaturu Soudního dvora Evropské unie v trestním řízení týkajícím se stížnosti ohledně přiměřené délky trestního řízení, která je upravena v článku 488¹ rumunského trestního řádu?

Příslušná ustanovení unijního práva a unijní judikatura

Článek 2, čl. 4 odst. 3 a čl. 19 odst. 1 SEU, jakož i článek 47 Listiny.

Rozsudek ze dne 18. května 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19, EU:C:2021:393; dále jen „rozsudek ze dne 18. května 2021“)

Rozsudek ze dne 27. února 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), body 42 až 44

Rozsudek ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky v systému soudnictví) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), bod 48

Relevantní ustanovení vnitrostátního práva

Ústava Rumunska, čl. 11 odst. 3, podle kterého v případě, že smlouva, ke které musí Rumunsko přistoupit, obsahuje ustanovení odporující Ústavě, může k její ratifikaci dojít až po revizi ústavy, a čl. 148 odst. 2 a 4, podle nichž mají ustanovení smluv zakládajících Evropskou unii a unijních právních předpisů závazné povahy přednost před ustanoveními vnitrostátního práva, která jsou s nimi v rozporu (odstavec 2), a v souladu s tím Parlament, prezident Rumunska,

vláda a soudy zajišťují plnění povinností vyplývajících z aktu o přistoupení a z ustanovení uvedených v odstavci 2 (odstavec 4).

Rumunský trestní zákoník, článek 297 o zneužití úřední moci, podle něhož je veřejný činitel, který při výkonu svých úředních povinností neprovede úkon nebo jej provede vadně, a tím způsobí škodu nebo újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, potrestán odnětím svobody na 2 až 7 let a zákazem výkonu veřejné funkce; článek 283 o zneužití soudní moci, podle něhož je každý, kdo zahájí trestní stíhání nebo přijme ochranné opatření omezující osobní svobodu nebo podá obžalobu na určitou osobu, ačkoli si je vědom její nevinny, potrestán odnětím svobody na tři měsíce až tři léta a zákazem výkonu veřejné funkce.

Rumunský trestní řád, články 488¹ až 488⁶, které upravují stížnosti týkající se délky soudního řízení. Podle těchto ustanovení lze takovou stížnost podat a požádat o zrychlení řízení v případech, v nichž není trestní stíhání ukončeno v přiměřené lhůtě. U probíhajících trestních věcí lze tuto stížnost podat rok po zahájení trestního stíhání a pravomoc rozhodnout o žádosti přísluší soudci pro práva a svobody u soudu, který je příslušný k projednání věci. Považuje-li stížnost za opodstatněnou, stanoví tento soudce lhůtu, v níž musí státní zástupce ve věci rozhodnout, aniž však může vydat pokyny nebo se vyjádřit ke skutkovým či právním otázkám.

Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară (zákon č. 304/2004 o organizaci soudnictví), články 88¹ až 88¹¹, kterými se zřizuje SIIJ (znění těchto ustanovení je uvedeno v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-127/19).

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018, privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție (naléhavé nařízení vlády č. 90/2018, kterým se zavádějí některá opatření týkající se fungování Oddělení pro vyšetřování trestných činů spáchaných v rámci soudního systému)

Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor (zákon č. 303/2004 o postavení soudců a státních zástupců), čl. 99 písm. s), jenž stanoví, že nerespektování rozhodnutí Curtea Constituțională (Ústavní soud) představuje kárné provinění.

Rozsudek rumunského Ústavního soudu (dále jen „Ústavní soud“) č. 1039/2012, který stanoví, že rozsudky Soudního dvora jsou závazné *erga omnes* na úrovni členských států.

Rozsudek Ústavního soudu č. 390/2021, kterým se zamítá námitka protiústavnosti ustanovení článků 88¹ až 88⁹ zákona č. 304/2004, jakož i naléhavého nařízení vlády č. 90/2018, body 81 a 83 až 87 (části zdůrazněné předkládajícím soudem):

„81. Zvláštní právní úprava v rumunské Ústavě upravuje vztah mezi vnitrostátním právem a unijním právem za podmínek stanovených v čl. 148 odst. 2 a 4 [...]. Doložka o přistoupení k Evropské unii tak obsahuje subsidiární doložku o dodržování [unijního] práva, podle níž jsou všechny vnitrostátní státní orgány v zásadě povinny provádět a uplatňovat [unijní] právo. Totéž platí pro [Ústavní soud], který podle článku 148 Ústavy zajišťuje přednostní uplatnění unijního práva. **Nicméně toto přednostní uplatnění nesmí být vykládáno jako vyloučení nebo popření národní ústavní identity, která je zakotvena v čl. 11 odst. 3 ve spojení s článkem 152 Ústavy, jakožto záruky materiálního jádra rumunské Ústavy, které nemůže být v rámci procesu evropské integrace relativizováno. Na základě této ústavní identity je [Ústavní soud] oprávněn zajistit nadřazenost Ústavy na území Rumunska (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek ze dne 30. června 2009, 2 BvE 2/08 a další, vydaný Spolkovým ústavním soudem Spolkové republiky Německo).** Podle adaptační doložky obsažené ve znění článku 148 samotné Ústavy Rumunsko nemůže přijmout normativní akt, který by byl v rozporu s povinnostmi, k nimž se jako členský stát zavázalo [...], avšak tyto povinnosti samozřejmě podléhají ústavnímu omezení, které vychází z konceptu ‚národní ústavní identity‘. [...]

83. Ústavní soud má za to, že soud je oprávněn přezkoumat soulad ustanovení ‚*vnitrostátních zákonů*‘, tedy ustanovení, které je součástí vnitrostátního právního řádu, s ustanoveními unijního práva s ohledem na článek 148 Ústavy, a pokud zjistí rozpor, má pravomoc přednostně uplatnit ustanovení unijního práva ve sporech týkajících se subjektivních práv občanů. V každém případě Ústavní soud shledává, že prostřednictvím pojmů ‚*vnitrostátní zákony*‘ a ‚*vnitrostátní právo*‘ Ústava odkazuje výlučně na podústavní právní předpisy, neboť Ústava si zachovala své nadřazené hierarchické postavení podle čl. 11 odst. 3 Ústavy. Vzhledem k výše uvedenému [...] **článek 148 Ústavy nepřiznává unijnímu právu přednostní použití před rumunskou Ústavou, takže vnitrostátní soud nemá pravomoc přezkoumat slučitelnost ustanovení vnitrostátního práva, které bylo shledáno za souladné s Ústavou podle článku 148 Ústavy, s ustanoveními unijního práva.** Rumunský právní systém je tvořen všemi právními normami přijatými rumunským státem, které musí být v souladu se zásadou nadřazenosti Ústavy a zásadou zákonnosti, které představují základ zásad právního státu a jsou zakotveny v čl. 1 odst. 5 Ústavy, podle kterého ‚*v Rumunsku je dodržování Ústavy, její nadřazenosti a zákonů závazné*‘, přičemž jediným zákonodárným orgánem země je parlament a stát je uspořádán podle zásady dělby a rovnováhy moci zákonodárné, výkonné a soudní v rámci ústavní demokracie. Ústavní demokracie v právním státě není abstrakcí, ale skutečným prvkem systému, v němž nadřazenost Ústavy omezuje suverenitu zákonodárce, který v procesu tvorby právních norem a přijímání normativních aktů musí zohlednit řadu zásad majících ústavní sílu [...].

84. Ústavní soud shledává, že SDEU tím, že prohlásil rozhodnutí 2006/928 za závazné, omezil jeho účinky ze dvou hledisek: stanovil, že povinnosti vyplývající z tohoto rozhodnutí spadají do pravomoci rumunských orgánů příslušných k institucionální spolupráci s Evropskou komisí (bod 177 rozsudku), tedy mezi

úkoly politických orgánů, rumunského parlamentu a vlády, a dále, že tyto povinnosti jsou vykonávány na základě zásady loajální spolupráce stanovené v článku 4 SEU. *Z obou hledisek nelze tyto povinnosti ukládat soudům, tedy státním orgánům, které nejsou oprávněny spolupracovat s politickým orgánem Evropské unie.*

85. Ústavní soud tedy uvádí, že použití bodu 7 výroku rozsudku, podle kterého je soud „oprávněn nepoužít z vlastní pravomoci vnitrostátní ustanovení spadající do působnosti rozhodnutí 2006/928, o němž má s ohledem na rozsudek Soudního dvora za to, že je v rozporu s tímto rozhodnutím nebo s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU“ nenachází oporu v rumunské Ústavě, neboť jak již bylo uvedeno výše, článek 148 Ústavy zakotvuje *přednostní použití unijního práva* před ustanoveními vnitrostátních zákonů, která jsou s ním v rozporu. Zprávy MSO [mechanismus pro spolupráci a ověřování] vypracované na základě rozhodnutí 2006/928, vzhledem k jejich obsahu a účinkům, jak byly stanoveny v rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. května 2021, nepředstavují pravidla unijního práva, jimž musí soud přiznat přednostní použití upuštěním od uplatnění vnitrostátní právní úpravy. Vnitrostátní soud tedy nemůže být postaven do pozice, kdy rozhoduje o přednostním uplatnění doporučení na úkor vnitrostátního práva, jelikož zprávy MSO nejsou normativními akty, takže nemohou být v rozporu s vnitrostátním právem. Tento závěr platí *a fortiori* v situaci, kdy vnitrostátní právní úprava byla vnitrostátním ústavním soudem prohlášena za ústavní ve světle ustanovení článku 148 Ústavy.

86. Konečně Ústavní soud uvádí, že *zásada právního státu implikuje právní jistotu*, tedy legitimní očekávání adresátů ohledně účinků platných právních předpisů a způsobu jejich uplatňování, aby každý jednotlivec mohl předvídatelným způsobem určit své chování. Pokud by však některé soudy z vlastní pravomoci upustily od uplatnění vnitrostátních předpisů, které považují za rozporné s unijním právem, zatímco jiné soudy by tytéž vnitrostátní předpisy uplatňovaly a považovaly by je za slučitelné s unijním právem, bylo by vážně narušeno kritérium předvídatelnosti pravidla, což by vedlo k vážné právní nejistotě a v důsledku toho k porušení zásady právního státu.

87. Závěrem, vzhledem k tomu, že rozsudek ze dne 18. května 2021 vydaný SDEU ve věci C-355/19, nelze považovat za skutečnost, která by mohla vést ke změně judikatury, pokud jde o závěr ohledně dopadu rozhodnutí 2006/928/ES na kontrolu ústavnosti, a v důsledku toho ohledně porušení článku 148 Ústavy, Curtea Constituțională (Ústavní soud) zamítá jako neopodstatněnou námitku protiústavnosti ustanovení uvedených v čl. 88¹ odst. 1 až 5, článcích 88² až 88⁷, čl. 88⁸ odst. 1 písm. a) až c) a písm. e), jakož i odstavci 2 a článku 88⁹ zákona č. 304/2004“.

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Dne 1. dubna 2020 podala manželka navrhovatele, pana RS, trestní oznámení, v němž žádala, aby byli tři chránění svědci ve věci č. 1272/63/2018 obviněni z trestného činu křivé výpovědi. V tomto trestním oznámení vznesla obvinění proti soudnímu lékaři pro trestné činy křivé výpovědi a zneužití pravomoci úřední osoby a proti třem osobám – státnímu zástupci a dvěma soudcům – pro trestné činy zneužití soudní moci a zneužití pravomoci úřední osoby v případě prvního z nich a zneužití pravomoci úřední osoby v případě druhých dvou.
- 2 Pokud jde o státního zástupce, trestní oznámení mu v podstatě vytykalo, že zahájil trestní řízení v rozporu s právem navrhovatele na obhajobu a podal obžalobu na základě nepravdivých svědeckých výpovědí.
- 3 Pokud jde o soudce, v trestním oznámení se jim vytyká, že v průběhu odvolacího řízení porušili rozsudek Ústavního soudu č. 250/2019, neboť nepřezkoumali a nerozhodli o návrhu na změnu právní kvalifikace, čímž porušili právo na obhajobu.
- 4 Vzhledem k tomu, že se stížnost týkala i osob v postavení soudce/státního zástupce, byla zaregistrována u SIIJ a dne 14. dubna 2020 zahájil státní zástupce při SIIJ trestní řízení týkající se trestných činů křivé výpovědi, zneužití soudní moci a zneužití pravomoci úřední osoby stanovených v článcích 273, 283 a 297 rumunského trestního zákoníku.
- 5 Dne 10. června 2021 podal pan RS k předkládajícímu soudu – Curtea de Apel Craiova (odvolací soud v Craiova), senát pro práva a svobody – stížnost týkající se délky trvání trestního řízení probíhajícího před SIIJ a žádal, aby soud stanovil lhůtu, v níž by měl příslušný státní zástupce tuto věc vyřídit.
- 6 Poté, co mu SIIJ na vyžádání předložil spis trestního řízení, předkládající soud konstatoval, že spis obsahuje 90 dokumentů, z nichž většina představuje trestní oznámení a žádosti, které RS prostřednictvím zvoleného obhájce podal, aby mu byla sdělena spisová značka, byl vyrozuměn o dokončení jakéhokoli předběžného vyšetřování, mohl nahlížet do spisu a pořizovat si z něj fotokopie, což jsou žádosti, které zůstaly bez odpovědi, obžaloba vypracovaná státním zástupcem MR, dopis ze dne 10. června 2021, v němž byl Curtea de Apel Craiova (odvolací soud v Craiova) požádán o sdělení trestního rozsudku č. 1427/2019, vyhlášeného senátem projednávajícím stížnost, dva formuláře obsahující osobní údaje poškozené osoby a jejího manžela, výpis z rejstříku trestů poškozeného RS a výpis z databáze Ecris týkající se spisu č. 1272/63/2018.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 7 Předkládající soud má především za to, že v řízení, které projednává, je nutné buď vyhovět žádosti formulované panem RS nebo ji zamítnout. V případě zamítnutí by měl být spis vrácen státnímu zástupci na základě konstatování, že nebyla porušena

přiměřená délka řízení. V případě vyhovění by soudce musel stanovit lhůtu pro vyřízení spisu, který by byl vrácen státnímu zástupci, ale nedodržení této lhůty by nemělo žádné právní důsledky.

- 8 Předkládající soud má za to, že rozhodnutí týkající se řízení, které projednává, vyžaduje přezkoumání vnitrostátní právní úpravy upravující zřízení a fungování SIIJ, kritérií stanovených Soudním dvorem v jeho rozsudku ze dne 18. května 2021 za účelem rozhodnutí, zda SIIJ působí či nepůsobí v rozporu s unijním právem, a dopadu rozsudku Ústavního soudu č. 390/2021.
- 9 Předkládající soud především uvádí, že v rumunském právu je závaznost rozsudků Soudního dvora nepřímou odvozena z čl. 148 odst. 2 a 4 Ústavy a byla rovněž stanovena přímo Ústavním soudem v rozsudku č. 1039/2012, ve kterém uvedl, že „rozhodnutí Soudního dvora o předběžných otázkách jsou závazná *erga omnes* na úrovni všech členských států [...]“ a že „právní účinky rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce byly stanoveny judikaturou. Soudní dvůr tedy rozhodl, že takový rozsudek, který se týká výkladu nebo platnosti unijního aktu, je závazný pro soud, který podal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a že tento výklad, který tvoří celek s unijními ustanoveními, jež vykládá, je závazný i pro ostatní vnitrostátní soudy, které nemohou podat vlastní výklad těchto ustanovení. Účinek rozhodnutí o předběžné otázce je zároveň přímý v tom smyslu, že státní příslušníci členských států mají právo dovolávat se přímo unijních pravidel před vnitrostátními a unijními soudy, a to i se zpětným účinkem v tom smyslu, že výklad unijního pravidla učiněný v rámci řízení o předběžné otázce objasňuje a upřesňuje jeho význam a oblast působnosti od jeho vstupu v platnost [...]“.
- 10 Obdobně, pokud jde o deklaratorní povahu rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce, předkládající soud cituje bod 59 rozsudku ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International, dříve Nokia Italia a další (C-110/15).
- 11 S odkazem na závěry Soudního dvora uvedené v bodech 221 a 222 rozsudku ze dne 18. května 2021 předkládající soud uvádí, že vzniká otázka, zda s ohledem na rozhodnutí Ústavního soudu č. 390/2021 může v souladu s rozsudkem ze dne 18. května 2021 přezkoumat ustanovení týkající se zřízení a fungování SIIJ.
- 12 Potřeba položit Soudnímu dvoru první otázku vyplývá z rozporu mezi rozsudkem ze dne 18. května 2021 a rozsudkem Ústavního soudu č. 390/2021 a z rizika, že proti Rumunsku bude zahájeno řízení o nesplnění povinnosti.
- 13 Pokud jde o druhou předběžnou otázku, předkládající soud uvádí, že stojí před volbou mezi použitím unijního práva podle rozsudku ze dne 18. května 2021 a uplatněním rozsudku Ústavního soudu č. 390/2021. Pokud by se však soudce rozhodl uplatnit rozsudek SDEU a nepoužít rozsudek Ústavního soudu č. 390/2021, byl by vystaven kárnému řízení podle čl. 99 písm. s) zákona č. 303/2004, jelikož nerespektování rozhodnutí Curtea Constituțională (Ústavní soud) je kárným proviněním, a v rámci tohoto kárného řízení by mu mohl být

pozastaven výkon funkce, což může mít vliv na jeho nezávislost při přijímání rozhodnutí.

- 14 Tento soud se také domnívá, že rozsudkem Ústavního soudu č. 1039/2021 došlo k nahrazení jeho pravomocí, což se vážně dotýká jeho svobody rozhodování, a v tomto ohledu rovněž připomíná i to, co soudci Ústavního soudu uvedli ve svém odlišném stanovisku formulovaném jako nesouhlas s většinovým stanoviskem Ústavního soudu v rozsudku č. 1039/2021.
- 15 Podle tohoto odlišného stanoviska rozsudek ze dne 18. května 2021 pouze potvrdil dlouhodobou a ustálenou judikaturu Soudního dvora a Ústavní soud jednal *ultra vires* když, aniž jej o to výslovně požádal soud, který vznesl otázku protiústavnosti, přistoupil k posouzení pravomoci Soudního dvora.
- 16 Autoři odlišného stanoviska tvrdí, že rozsudek ze dne 18. května 2021 měl být dalším argumentem pro to, aby Ústavní soud změnil svou judikaturu, ale že takováto změna by v každém případě musela být provedena na základě pečlivého přezkoumání Ústavy.
- 17 S odkazem na článek 148 Ústavy rovněž připomínají, že tento článek uznává systematickou přednost unijního práva před ustanoveními vnitrostátního práva, která jsou s nimi v rozporu. Tato přednost může a musí být konstatována jakýmkoli vnitrostátním veřejným orgánem (soudem nebo veřejnou správou).
- 18 Kromě toho Ústava tím, že zavazuje všechny orgány veřejné moci, včetně soudní moci, *zajišťovat* plnění závazků, které rumunský stát přijal vstupem do Evropské unie, zajišťuje účinnou právní ochranu práv všech evropských občanů.
- 19 Stále v rámci druhé předběžné otázky předkládající soud s odkazem na rozsudky Soudního dvora ve věcech C-64/16 a C-216/18 PPPU uvádí, že ustanovení zákona č. 303/2004, které stanoví zahájení kárného řízení a disciplinární sankce ve vztahu k soudci za nerespektování rozsudku Ústavního soudu, pokud takové rozhodnutí Ústavního soudu odnímá vnitrostátnímu soudu možnost uplatnit rozsudek Soudního dvora, který považuje za přednostní, je v rozporu s kritériem nezávislosti zakotveným v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU ve spojení s článkem 2 SEU a článkem 47 Listiny, jakož i s judikaturou Soudního dvora.
- 20 Ústavní soud totiž podmiňuje použití unijních pravidel splněním dalších podmínek, které jsou v rozporu s judikaturou Soudního dvora, jako je podmínka, že tato pravidla „vyplňují mezeru v Ústavě“ (bod 49 rozsudku č. 390/2021), a zakazuje předkládajícímu soudu upustit od uplatnění vnitrostátních ustanovení, která jsou v rozporu s unijním právem.
- 21 Podle předkládajícího soudu si Ústavní soud vyhrazuje výlučné pravomoci uplatňování unijního práva, ačkoli není soudem, který by byl hierarchicky nadřazený odvolacímu soudu a nedisponuje žádnou pravomocí uznanou unijním právem, aby mohl zasáhnout za účelem opravy, zneplatnění nebo potvrzení uplatňování unijního práva ze strany soudců obecných soudů v Rumunsku.

- 22 Pokud jde o třetí otázku, předkládající soud uvádí, že navrhovatel u vnitrostátního soudu namítal porušení přiměřené délky trestního řízení a že po dobu více než jednoho roku neobdržel odpovědi na své žádosti adresované SIIJ.
- 23 V této souvislosti by senát pro práva a svobody měl přezkoumat všechny okolnosti věci, které vedly k délce trvání trestního řízení, kterou navrhovatel považuje za nepřiměřenou, včetně normativních aktů upravujících činnost SIIJ, pracovní vytížení oddělení s ohledem na počet státních zástupců, pokročilost řízení, soulad fungování SIIJ ve vztahu k rozsudku ze dne 18. května 2021, a určit, zda je činnost oddělení, v současném normativním rámci a v současném složení, odůvodněna objektivními a ověřitelnými naléhavými důvody týkajícími se řádného výkonu spravedlnosti a zda je toto oddělení schopno vést trestní řízení v souladu s právem každé osoby na spravedlivý proces, včetně délky řízení.
- 24 Kromě toho by předkládající soud měl rozhodnout, zda spis může být vrácen za účelem pokračování trestního řízení útvaru státního zastupitelství, ve vztahu k němuž by se mohlo mít za to, že s ohledem na rozsudek ze dne 18. května 2021 působí v rozporu s unijním právem.
- 25 Analýza, kterou by předkládající soud měl provést, je však ovlivněna rozsudkem Ústavního soudu č. 390/2021, ve kterém Ústavní soud prohlásil, že „vnitrostátní soud nemá pravomoc přezkoumat slučitelnost ustanovení vnitrostátního práva, které bylo shledáno za ústavní podle článku 148 Ústavy, s ustanoveními unijního práva“.
- 26 Předkládající soud odkazuje na případ soudce Curtea de Apel Pitești (odvolací soud v Pitešti), o němž informoval tisk, proti kterému inspektoři ministerstva spravedlnosti zahájili kárné řízení pro údajné pochybení spočívající ve výkonu jeho funkce, aniž nejednal v dobré víře nebo při hrubé nedbalosti poté, co při rozhodování ve věci týkající se délky soudního řízení tento soudce na základě článků 2 a 19 SEU, rozhodnutí 2006/928 a rozsudku ze dne 18. května 2021 rozhodl, že SIIJ „není odůvodněno objektivními a ověřitelnými naléhavými důvody týkajícími se řádného výkonu spravedlnosti a není vybaveno zvláštními zárukami, které by umožňovaly vyloučit jakékoli riziko, že by toto oddělení mohlo být využito jako nástroj politické kontroly nad prací jednotlivých soudců a státních zástupců, což by mohlo narušit jejich nezávislost, a dále zajistily, aby jeho pravomoci mohly být vůči nim vykonávány v plném souladu s požadavky článků 47 a 48 [Listiny]“ a uložili státnímu zástupci, aby odmítl příslušnost k projednání věci s následným neuplatněním ustanovení článku 88¹ zákona č. 304/2004 při určování jurisdikce. Podle inspektorů ministerstva spravedlnosti se „vyšetřování soudce Curtea de Apel Pitești (odvolací soud v Pitešti) z moci úřední netýká výkladu rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. května 2021, ale dodržování procesních pravidel použitelných na stížnost týkající se délky trvání soudního řízení“.
- 27 S ohledem na výše uvedené si předkládající soud klade otázku, zda je praxe podrobení soudce, který na základě rozsudku ze dne 18. května 2021 rozhodl, že

vnitrostátní ustanovení týkající se SIIJ jsou v rozporu s unijním právem, kárnému řízení, v souladu se zásadou nezávislosti soudců.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení a podpůrně ve zrychleném řízení

- 28 Předkládající soud žádá o použití ustanovení statutu Soudního dvora a jednacího řádu Soudního dvora týkajících se naléhavého řízení o předběžné otázce nebo podpůrně ustanovení týkajících se zrychleného řízení.
- 29 Tato žádost je odůvodněna skutečností, že existují kárná řízení zahájená v důsledku uplatňování unijního práva, tedy rozsudku ze dne 18. května 2021, což vážně ohrožuje nezávislost soudů a stabilitu soudního systému. Kromě toho nejistoty vyvolané dotčenými vnitrostátními ustanoveními mají dopad na fungování systému soudní spolupráce zavedeného článkem 267 SFEU.